

Advies

(A)2209

4 maart 2021

Advies over de aanvraag tot verlenging van de domeinconcessie die, bij ministerieel besluit van 4 juni 2009, werd toegekend aan Rentel voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit wind in de zeegebieden Zuidwest-Schaar tussen de Thorntonbank en de Bank zonder Naam

Artikel 17, §1 van het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. Wettelijke basis	4
2. Antecedenten	6
3. Voorwerp en motivering van de aanvraag tot verlenging van de domeinconcessie	7
4. Analyse van de CREG	8
5. Besluit	9

INLEIDING

Bij brief gedateerd op 16 februari 2021 heeft de Algemene Directie Energie van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (hierna de “AD Energie”) de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (hierna de “CREG”), die de CREG per mail van 18 februari 2021 ontving, om een advies gevraagd. Dit advies heeft betrekking op een aanvraag tot verlenging van de domeinconcessie voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit wind in de zeegebieden Zuidwest-Schaar tussen de Thorntonbank en de Bank zonder Naam, die bij ministerieel besluit van 4 juni 2009 werd toegekend aan de tijdelijke handelsvennootschap Rent-a-Port-Electrawinds (“t.h.v. Rentel”).

De desbetreffende domeinconcessie werd op 22 juni 2012 door de tijdelijke handelsvennootschap Rentel overgedragen aan de N.V. Rentel (hierna “Rentel”) door middel van een overeenkomst houdende de integrale overdracht van de voormelde domeinconcessie, afgesloten tussen voormelde vennootschappen.

De voormelde aanvraag tot verlenging van de domeinconcessie, die werd ingediend per brief van 8 februari 2021 wordt gemotiveerd op basis van een brief van de staatssecretaris voor de Noordzee en de Minister van Energie van 9 juni 2016 en een omzendbrief “betreffende de concessieduur en de start van de exploitatieduur voor domeinconcessies”. Op basis daarvan vraagt Rentel een verlenging van de concessie van 20 naar 22 jaar.

Naast de inleiding bevat dit advies vijf delen: het eerste deel beschrijft de wettelijke basis van dit advies, het tweede deel bevat de antecedenten, het derde deel bevat de motivering van Rentel; het vierde deel bevat de analyse van de CREG; het vijfde en laatste deel is de conclusie van het advies.

Onderhavig advies werd door het directiecomité van de CREG goedgekeurd, per schriftelijke procedure, op datum van 5 maart 2021.

1. WETTELIJKE BASIS

1. Artikel 6 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: “de elektriciteitswet”) bepaalt het volgende:

“§ 1. Met inachtneming van de bepalingen vastgesteld krachtens §,2, en onverminderd de bepalingen van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, kan de minister, (na advies) van de commissie, domeinconcessies voor een hernieuwbare duur van maximum dertig jaar verlenen voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht.

§ 2. Bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de commissie, bepaalt de Koning de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van de concessies bedoeld in § 1 [...].”

2. In uitvoering van deze bepaling heeft de koning op 20 december 2000 een besluit aangenomen betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht (hierna “het koninklijk besluit van 20 december 2000”).

3. Artikel 12 van het koninklijk besluit van 20 december 2000 bepaalt het volgende:

“Wanneer voor de installatie die het voorwerp uitmaakt van een domeinconcessie, één of meer bijkomende vergunningen of machtigingen zijn vereist op grond van een andere wetgeving, blijft de betekende domeinconcessie geschorst totdat iedere bijkomend vergunning of machtiging is verleend en totdat kennisgeving overeenkomstig de toepasselijke wetgeving is gebeurd. Indien een van de bijkomend vereiste vergunningen of machtigingen definitief is geweigerd, vervalt de betekende domeinconcessie op de dag van de kennisgeving van deze weigering.”

4. Artikel 13 bepaalt het volgende: *“De domeinconcessie wordt verleend voor een bepaalde duur, die beperkt is tot ten hoogste twintig jaar. Zij kan verlengd worden zonder een totale duur van dertig jaar te overschrijden”.*

5. Artikel 14 dat de verplichtingen van de domeinconcessiehouders vastlegt, voorziet in het bijzonder (4°) dat zij de *“exploitatiefase van de installatie, of desgevallend, de demonstratiefase [moeten starten], indien deze noodzakelijk is en gerechtvaardigd wordt bij (de afgevaardigde van de minister) en de betrokken administraties, binnen een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de dag van de kennisgeving van de concessie of indien deze op een latere datum plaatsvindt, vanaf de dag waarop kennisgeving wordt gegeven van de laatste vergunning of machtiging krachtens een andere wetgeving”.*

6. Hoofdstuk VI van het koninklijk besluit van 20 december 2000 gaat over de wijziging, verlenging, uitbreiding en overdracht van de domeinconcessie. Artikel 15, § 2 voorziet de mogelijkheid om een vereenvoudigde procedure toe te passen voor elke aanvraag tot wijziging van de concessie *“wanneer de concessiehouder het volgende verantwoordt:*

1° hetzij van het marginaal karakter van de overwogen wijzigingen;

2° hetzij de verplichting zo te handelen omwille van dwingende technische redenen, onafhankelijk van zijn wil en die niet konden ontdekt worden bij het toekennen van de domeinconcessie;

3° hetzij de verplichting daarop een beroep te doen om zich te schikken naar een van de verplichtingen voorgeschreven in artikel 14.”

De artikelen 16 en 17 beschrijven de vereenvoudigde procedure. Artikel 17, §1 voorziet in het bijzonder:

“Het advies van de commissie wordt aan de afgevaardigde van de minister bezorgd binnen de vijftien werkdagen die volgen op de ontvangst van de aanvraag. De termijn voorgeschreven bij het eerste lid wordt verlengd met een duur die gelijk is aan de termijn waarbinnen de commissie geantwoord heeft of bij ontstentenis van advies, met een duur van vijftien werkdagen.”

Artikel 17, § 1 vormt bijgevolg de wettelijke basis van dit advies dat binnen de vijftien werkdagen, en niet binnen de twintig werkdagen zoals verkeerdelijk werd vermeld in de brief van de AD Energie van 26 maart 2018, moet worden overgemaakt.

7. Artikel 18bis van het koninklijk besluit van 20 december 2000 bepaalt het volgende:

“De bepalingen van de artikelen 16 tot 18 zijn van toepassing op de aanvragen tot verlenging van de domeinconcessie.

Enkel de aanvragen tot verlenging die tenminste twee jaar voor het verstrijken van de geldigheidsduur van de concessie werden overgedragen zijn ontvankelijk.”

8. De CREG heeft eveneens een omzendbrief van de staatssecretaris voor de Noordzee van onbekende datum ontvangen, *“betreffende de concessieduur en de start van de exploitatieduur voor domeinconcessies zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 20 december 2000 betreffende de voorwaarden en de procedure voor de toekenning van domeinconcessies voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden, in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht”.*

Voor wat betreft de wijziging van de duur van de domeinconcessies, vermeldt de omzendbrief onder meer het volgende:

“In dat opzicht lijkt het de bedoeling van de ministerraad te zijn geweest om een recht tot exploitatie te verlenen (1) gedurende 20 jaar aan de vier momenteel operationele windparken (C-Power, Belwind, Northwind en Nobelwind), (2) gedurende 22 jaar voor Rentel en Rentel en (3) gedurende 25 jaar voor de drie windparken Seastar, Mermaid en Northwester 2 (mede op grond waarvan telkens het toegekende subsidieniveau en de subsidieperiode werd bepaald). Voorgaande impliceert dat de bouw- en ontmantelingsfase geacht worden te zijn uitgesloten van de ‘exploitatieduur’ en artikel 13 van het voornoemde koninklijk besluit van 20 december 2000 zodoende dient geïnterpreteerd dat een exploitatiejaar van (in de regel) 20 jaar respectievelijk 22 en 25 jaar van toepassing is, weliswaar (i) onverminderd een voorafgaande bouwfase van ten hoogste 3 jaar overeenkomstig artikel 14, 4° van het voornoemde koninklijk besluit van 20 december 2000 en (ii) onverminderd een ontmantelingsfase van ten hoogste 1 jaar.”

Voor wat betreft de start van de exploitatiefase, bevat de omzendbrief de volgende passage:

“Bijgevolg dient ‘de start van de exploitatiefase’ in de zin van artikel 14, 4° van het voornoemde koninklijk besluit van 20 december 2000 te worden begrepen als de laatste gebeurtenis die overeenkomstig de voor de exploitatie vereiste bijkomende vergunningen aanleiding heeft gegeven tot de inwerkingtreding van de laatste nog in werking te treden bijkomende exploitatievergunning. Zo werd de inwerkingtreding van heel wat milieu exploitatievergunningen tot op heden afhankelijk gemaakt van de ingebruikneming van de zesde turbine.”

9. In uitvoering van de voormelde wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België heeft de koning op 7 september 2003 een besluit aangenomen houdende de procedure tot vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België.

Artikel 41 van dit koninklijk besluit bepaalt het volgende:

“§ 1. Een vergunning wordt verleend voor een termijn van hoogstens twintig jaar.

Een machtiging wordt verleend voor de termijn vereist voor de voltooiing van de gemachtigde activiteit. Deze geldingstermijn bedraagt hoogstens vijf jaar, uitzonderlijk en eenmalig verlengbaar met een bijkomende termijn van hoogstens vijf jaar. De minister neemt de verlengingsbeslissing binnen de oorspronkelijke geldingstermijn van de machtiging en op aanvraag van de machtiginghouder. De machtiginghouder motiveert de aanvraag en betekent ze aan het bestuur.

Wanneer de vergunning evenwel een activiteit betreft die het voorwerp uitmaakt van een domeinconcessie volgens het koninklijk besluit van 20 december 2000, kan de duur van de geldingstermijn van deze vergunning aangepast worden aan die van de domeinconcessie.

Deze bepaling is eveneens van toepassing voor de vergunningen voor de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit water, stromen of winden die reeds zijn toegekend bij de inwerkingtreding van dit besluit. In dat geval wordt de verlenging van de termijn aangevraagd door de vergunninghouder. De Minister neemt, op advies van het bestuur en DG5, een beslissing over de aanvraag binnen de vijftien dagen.

§ 2. De geldingstermijn van de vergunning of machtiging gaat in bij de betekening aan de aanvrager van de beslissing waarbij de vergunning of machtiging wordt verleend.

Wanneer evenwel voor de vergunde of gemachtigde activiteit één of meer bijkomende vergunningen of machtigingen zijn vereist op grond van de wet of andere wetgeving, blijft een betekende vergunning of machtiging geschorst totdat iedere bijkomend vereiste vergunning en machtiging is verleend en kennisgeving ervan overeenkomstig de toepasselijke wetgeving is gebeurd. Indien een van de bijkomend vereiste vergunningen of machtigingen definitief is geweigerd, vervalt de betekende vergunning of machtiging op de dag van de kennisgeving van deze weigering.”

Voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen moet een machtiging en vergunning worden toegekend: de machtiging geeft het recht om de nodige installaties te bouwen, terwijl de vergunning het recht geeft ze te exploiteren.

2. ANTECEDENTEN

10. Bij ministerieel besluit EB-2009-0014-A van 4 juni 2009 werd aan de tijdelijke handelvennootschap Rent-a-Port-Electrawinds (t.h.v. Rentel) een domeinconcessie toegekend voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit wind in de zeegebieden Zuidwest-Schaar tussen de Thorntonbank en de Bank zonder Naam.

Op 22 juni 2012 werd een overeenkomst afgesloten tussen de tijdelijke handelsvennootschap Rentel en de N.V. Rentel (hierna “Rentel”) houdende de integrale overdracht van de voormelde domeinconcessie.

11. Artikel 8 van dit ministerieel besluit bepaalt het volgende:

“De domeinconcessie wordt toegekend voor een periode van twintig jaar die begint te lopen op de dag waarop de laatste vergunning of toelating wordt afgeleverd die vereist is krachtens een andere wetgeving, overeenkomstig artikel 12 van de voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2000.”

12. De aan Rentel toegekende domeinconcessie werd gewijzigd bij ministerieel besluit EB-2009-0014bis_A van 12 mei 2015¹ en bij ministerieel besluit EB-2009-0014ter-A van 24 december 2015².

13. Bovendien werd er, bij ministerieel besluit van 8 februari 2013, een machtiging voor de bouw en een vergunning voor de exploitatie van een *offshore* windmolenpark gelegen ten noordwesten van de Thorntonbank en ten zuidoosten van de Lodewijkbank aan Rentel toegekend.

14. Op 9 juni 2016 heeft de ministerraad een beslissing genomen ter herziening van het mechanisme voor de ondersteuning van de *offshore* elektriciteitsproductie, waarin o.m. beslist wordt om de concessieduur van de Rentel domeinconcessie te verlengen van 20 naar 22 jaar.

15. Deze beslissing werd bevestigd door de Minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame ontwikkeling en de Staatssecretaris voor de Noordzee per brief van 9 juni 2016 waarbij er aan Rentel te kennen wordt gegeven dat “*de volgende elementen werden goedgekeurd: [...] een automatische verlenging van de termijn van de domeinconcessie voor de offshore windparken van 20 jaar tot 22 jaar*”. Deze beslissing werd eveneens bevestigd in de Ministeriële Omzendbrief dd. 23 augustus 2018.

3. VOORWERP EN MOTIVERING VAN DE AANVRAAG TOT VERLENGING VAN DE DOMEINCONCESSIE

16. In de verklarende nota bij haar aanvraag tot verlenging staat Rentel haar aanvraag met de volgende elementen:

- de brief van de Minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling en de staatssecretaris voor de Noordzee aan Rentel van 9 juni 2016 ;
- de ministeriële omzendbrief van 23 augustus 2018 “betreffende de concessieduur en de start van de exploitatieduur voor domeinconcessies”.

17. Concreet formuleert Rentel haar aanvraag als volgt:

“Aldus verzoekt Rentel om artikel 8 van de Domeinconcessie te verlengen en aan te passen als volgt:

“De domeinconcessie wordt toegekend voor een periode van 22 jaar die begint te lopen op de dag waarop de laatste vergunning of toelating wordt afgeleverd die vereist is in dit verband krachtens een andere wetgeving, overeenkomstig artikel 12 van voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2000”. ”

¹ Ministerieel besluit EB-2009-0014bis_A van 12 mei 2015 houdende een wijziging van coördinaten, een vermindering van de veiligheidszone aan weerszijden van de Rembrandtkabel en versoepeling van de criteria voor de installaties: 36 tot 58 installaties met een nominaal vermogen van 5 tot 8 MW en een totaal vermogen tussen 288 en 312 MW.

² Ministerieel besluit EB-2009-0014ter-A van 24 december 2015 houdende een aanpassing van de ontmantelingsprovisies.

18. In haar verklarende nota zet Rentel uiteen waarom de selectie- en toekenningscriteria uit artikel 2 en 3 van het koninklijk besluit van 20 december 2000 nog steeds vervuld zijn, met o.m. toevoeging van volgende motivering:

“De hier voorgestelde verlenging van de Domeinconcessie verandert niets fundamenteels aan de installaties zoals eerder uitgebreid beschreven in het ingediende concessie aanvraagdossier van 28 mei 2008 en zoals reeds geïnstalleerd en in dienst genomen. Als dusdanig blijven alle kwaliteitstoetsingen en gelijkvormigheidseisen onverminderd gelden evenals het feit dat sinds de toekenning van de Domeinconcessie op 4 juni 2009 de financiële draagkracht en operationele kennis van de concessiehouder is verbeterd, na de succesvolle ontwikkeling en bouw van het Rentel project en het SeaMade project.”

4. ANALYSE VAN DE CREG

19. Uit artikel 8 van de aan Rentel toegekende concessie blijkt dat de concessie momenteel toegekend is voor een periode van twintig jaar, in overeenstemming met artikel 13 van het koninklijk besluit van 20 december 2000.

20. Zowel de beslissing van de ministerraad van 9 juni 2016 als de brief van 9 juni 2016 hebben het over *“de verlenging van de duur van de concessie van twintig tot tweeëntwintig jaar”*.

De CREG vindt het nuttig om eraan te herinneren dat de concessieduur niet enkel de periode voor de exploitatie van de installaties, maar ook de constructiefase en de ontmanteling ervan dekt. Krachtens artikel 6, §1 van de elektriciteitswet is de toekenning van de domeinconcessies voorzien *“voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit”* uit winden in de zeegebieden waarin België rechtsmacht kan uitoefenen.

21. In haar aanvraag vraagt Rentel om de totale duur van de concessie met twee jaar te verlengen.

Uit de omzendbrief van de staatssecretaris voor de Noordzee blijkt echter dat het, zoals uitgedrukt in de beslissing en de brief van 9 juni 2016, de wil van de ministerraad is om, in het bijzonder voor de aan Rentel toegekende concessie, een exploitatierecht met een duur van 22 jaar toe te kennen.

De CREG merkt op dat de aanvraag tot verlenging van de concessieduur niet overeenstemt met de interpretatie uit de omzendbrief. De CREG gaat er van uit dat Rentel een verlenging van het exploitatierecht beoogt.

5. BESLUIT

De CREG verleent een gunstig advies voor de aanvraag tot verlenging van de domeinconcessie die, bij ministerieel besluit van 4 juni 2009, werd toegekend aan Rentel voor de bouw en de exploitatie van installaties voor de productie van elektriciteit uit wind in de zeegebieden Zuidwest-Schaar tussen de Thorntonbank en de Bank zonder Naam.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité